

Regeringskansliet
Näringsdepartementet
Bostäder och transporter
103 33 Stockholm

Stockholm 2017-10-20

N2017/03040/MRT

Remissyttrande angående Transportstyrelsens rapport Förares användning av kommunikationsutrustning under färd

Sveriges Bussföretag är en bransch- och arbetsgivareorganisation för den yrkesmässiga bussbranschen och representerar såväl busstrafikföretag som bussresearrangörer. Vi är ett förbund inom Transportföretagen och Svenskt Näringsliv.

Remitterad rapport

Transportstyrelsen anser att problematiken kring det trafikfarliga användandet av mobiltelefon och andra typer av kommunikationsutrustning inte kan lösas genom en enskild åtgärd utan föreslår att ett brett spektra av åtgärder vidtas. Det handlar om åtgärder inom följande områden; Forskning och kunskapsutveckling, Teknikutveckling och styrmedel för implementering, Rättstillämpning, Finansiella incitament, Information och utbildning samt Regeländring. Transportstyrelsen pekar särskilt på behovet av åtgärder inom de två förstnämnda områdena.

Den regeländring som Transportstyrelsen föreslår innebär att det blir förbjudet för föraren att använda mobiltelefon på sådant sätt att den hålls i handen.

Ställningstagande av Sveriges Bussföretag i sammanfattning

Sveriges Bussföretag tillstyrker Transportstyrelsens förslag till åtgärder. Liksom Transportstyrelsen anser vi att de högst prioriterade åtgärderna finns inom områdena Forskning och kunskapsutveckling samt Teknikutveckling.

Det mest kontroversiella förslaget är det om regeländring som innebär att det ska bli förbjudet för föraren att under färd hålla mobiltelefonen i handen. Det är antagligen också orsaken till att förslaget behandlas av Transportstyrelsen på ett mycket utförligt sätt. För att regeländringen ska bli verkningsfull krävs att förbudet övervakas av Polisen. Polisens resurser för trafikövervakning är mycket små för närvarande. Det är även svårt att se att Polisen överhuvudtaget någon gång i framtiden skulle kunna ha resurser för att övervaka att denna typ av bestämmelse följs. Det är också oklart hur den föreslagna regeländringen påverkar förarkollektivets beteende i detalj. Sveriges Bussföretag tillstyrker alltså ändå förslaget till regeländring då det är värdefullt med den ökade tydlighet som det ger. Sveriges Bussföretag vill dock betona att det är mycket viktigt att

följa upp effekten av regeländringen, bl.a. så att inga omfattande negativa konsekvenser blir följden.

Sveriges Bussföretags uppfattning om remitterad rapport

Sveriges Bussföretag tycker att rapporten och dess analyser ger ett genomarbetat intryck. Utredningen redovisar problemområdet på ett utförligt sätt. Analyserna och diskussionerna om fördelar och nackdelar med olika handlingsvägar redovisas på ett förtjänstfullt sätt.

Sveriges Bussföretag delar Transportstyrelsens uppfattning att en enskild åtgärd för att öka trafiksäkerheten inom det aktuella området inte räcker. De åtgärder som myndigheten föreslår synes lämpliga och Sveriges Bussföretag tillstyrker dessa. Förslaget om regeländring som innebär att det ska vara förbjudet att använda handhållen mobiltelefon under körning behandlas utförligt i rapporten, vilket är motiverat. Sveriges Bussföretag tillstyrker förslaget om regeländring mest utifrån skälet att det blir tydligare vad som gäller. Sveriges Bussföretag instämmer dock i att det är oklart vilken effekt den föreslagna regeländringen kommer att ha. Polisens resurser för trafikövervakning är mycket små. Det är även svårt att se att Polisen överhuvudtaget någon gång i framtiden skulle kunna ha resurser för att övervaka att denna typ av bestämmelse följs. Det är också oklart hur den föreslagna regeländringen påverkar förarkollektivets beteende i detalj. Om regeländringen innebär att telefonen i ökad utsträckning hålls av föraren så att den inte är synlig från utsidan av fordonet kan det få negativa konsekvenser. Sveriges Bussföretag vill betona att det är mycket viktigt att följa upp regeländringen, bl.a. så att inga omfattande oönskade effekter blir följden.

Forsknings- och kunskapsläget har tyvärr stora brister på området. Det gäller såväl avseende skyddade trafikanter som oskyddade trafikanter. Mot bakgrund av att teknikanvändningens effekt på olycksriskerna inte är fullständigt klarlagda är det svårt att dra säkra slutsatser. Forskningen hinner inte med i den snabba teknikanvändningstakten. Det understryker behovet av att följa utvecklingen noggrant och försöka hinna med i forskningen och på så sätt åtgärda kunskapsluckorna i största möjliga utsträckning. Sveriges Bussföretag anser också att det är angeläget att forskningen i ökad utsträckning inriktas mot distraktion och ouppmärksamhet i ett bredare perspektiv och inte enbart kopplat till mobiltelefoner och annan kommunikationsutrustning.

Sveriges Bussföretag anser att det är angeläget att ytterligare informationsinsatser görs om vilka regler som gäller beträffande förarens användande av mobiltelefon och annan kommunikationsutrustning under körning. Vi uppfattar att kunskaperna är låga om detta överlag bland trafikanter. Behovet av ytterligare informationsinsatser finns nu, med gällande regelverk och det blir ändå större om regelverket ändras.

I avsnitt 7.6 och 7.7 behandlas åtgärder inom området information och utbildning. Där redovisas att en grupp som kan vara intressant för en informationsinsats med syfte att stödja en trafiksäker användning av kommunikationsutrustning är yrkesförare. Ett resonemang förs om att denna grupp i högre utsträckning skulle vara möjlig att nå via deras arbetsgivare än i en allmän kampanj riktad mot målgruppen. Det framförs också att förutom stöd till företagsledning kan det vara aktuellt att ge det till ansvariga för upphandlingar av transporter. Transportstyrelsen framför att det bör övervägas att

Trafikverket ska lämna detta stöd. Sveriges Bussföretags uppfattning är att det är mest effektivt att nå och påverka gruppen yrkesförare via arbetsgivarna och även genom de upphandlingar av transporter som görs. Yrkesförare är ett vitt begrepp som innefattar lastbils-, buss- och taxiförare i yrkesmässig trafik samt ofta även firmabilsförare. Det är enligt Sveriges Bussföretags uppfattning angeläget att beakta att det finns yrkesförare inom flera trafikslag och att behovet av stödande åtgärder och hur de bör utformas varierar inom trafikslagen.

Sveriges Bussföretag delar Transportstyrelsens uppfattning att kategorin oskyddade trafikanter också kan vara aktuella för en informationsinsats. Gåendes och cyklisters användning av mobiltelefon är definitivt ett problem från trafiksäkerhetssynpunkt. Sveriges Bussföretags uppfattning är att "konfliktytorna" samt antalet incidenter och olyckor mellan lastbilar/bussar och oskyddade trafikanter dessvärre ökar och till viss del beror det på de oskyddade trafikanternas användning av mobiltelefon och annan kommunikationsutrustning under färd/förflyttning. Detta problem förtjänar att uppmärksammas mer.

En detaljsynpunkt är att Transportstyrelsen i rapporten använder begreppet "tunga fordon" när lastbilar åsyftas (i bl.a. avsnitt 5.1). Det är inte endast i denna rapport det förekommer utan det är dessvärre ganska vanligt att myndigheter, regeringen, trafiksäkerhetsorganisationer m.fl. använder begreppet "tunga fordon" eller "tunga transporter" när endast lastbilar och lastbilstransporter avses. Som bekant innefattar begreppen även bussar och busstrafik. Sveriges Bussföretag anser att det är av vikt att tala om "lastbilar" och "lastbilstransporter" om det är vad som avses för att undvika felaktigheter och oklarheter.

Med vänlig hälsning

Sveriges Bussföretag

Anna Grönlund, branschchef, vVD